

გეოლოგიური წერილები არ დაიბეჭდება. დაბეჭ-
დება მხოლოდ წერილები და ჟურნალისთვის კი, თუ-
ნაჲ, ინანება ერთი თვის მხოლოდ ერთი წერილი
მომთხოვნი. პირადად მოღვაწეობა შეიძლება, ყოველ
დღე, გვირა-უქმების გარეა, მაგრამ ეს უნდა იქნა
დღეების 3 საათამდე.

ადრეის გამოცემა ტვილიზიდან ტვილის გარე
დის 1 მან.; ზოლო სხვაგან 40 კპ.

რედაქციის ადრესი: ტვილის დიდი ვანის ქ. N 12.
ფილკის ადრესი: Тифлис, редакция газ. «ДРОБА». **ცალკე ნაშრომს ყველგან ერთი ზურა.**

დამატებითი ნომერი (ვირისა) 7 კპ.

(1--5.—1)

იხსენებოდა. საქმე სამ ღღეს

ნულ-დოვლეს და თითონ მიტა-
ნა მის ჯარზე იერიში. მთავრობის
ჯარმა ვერ გაუძლო სათარ-ხანის
ჯარის მედგარ იერიშს და გაიქცა.
რევოლუციონერებმა 30 ვერსტის
მანძილზე სდიეს მტერს და არ მო-
ეგუნენ, სანამ აქეთ-იქით არ დაქ-
საქსეს შაპის ჯარი.

**თალიშელ რევოლუციონერების
მოქმედება.**

თალიშელ რევოლუციონერების
უმთავრესი მეთაური სეიდ-აზრადი
დიდის რაზმით რეშუმში წავიდა იქა-
ურ გუბერნატორის სპეხდარის სა-
შველად. თალიშელების რაზმი მშვე-
ნარადაა შეიარაღებული და დიდ-
ძალი ბატონა აქვს დამზადებული.
თალიშელების მეორე რაზმი ემ-
ზადება ასტარაში გასასვლელად იქა-
ურ რევოლუციონერების საშვე-
ლად.

პანოვი.

პანოვმა დაიპყრო მთელი მაზანდე-
რანის პროვინცია და ზოგიერთი ქა-
ლაქი. მან ყველგან რევოლუციო-
ნერთა რაზმები ჩააყენა. თითონ პა-
ნოვი ასტარაში დასახლდა, იქაურ
გუბერნატორის სასახლეში. იგი
თიერანისკენ გასალაშქრებლად ემზა-
დება.

პანოვი, როგორც „რუს. სლო-
ვო“-ს კორესპონდენტი იუწყებოდა
ამას წინააღმდეგ, ყოფილა სომეხი. ბოლ-
გაროის ქვეშევრდომი; მისი ნამდვი-
ლი გვარი ყოფილა პანინიანი.

სამხედრო მინისტრის თავდადებულება.

სამხედრო მინისტრის თავდადებუ-
ლება. ატყობინებენ თეი-
რანადან: „ამ დღეებში სპარსეთის
სამხედრო მინისტრი ემირ-ბაგადურ-
ჯენგი ჯამაღის ურიგებდა მაზანდა-
ნელ ცხენოსანებს, ხოლო ზოგიერთს
ცხენოსანს მიანიჭა არა მისცა, ამით
პროტესტი გამოაცხადეს. ემირ-ბა-
გადურმა ბძნა, დაატუსაღეთ და მო-
კვლა დაუბირა. მინისტრმა ძლივს
მოასწრო შაპის სამხარეულოში და-
მალვა.

შაპის პარობა.

შაპს კიდევ გამოუცხადებია, რომ
კონსტანტულის მხოლოდ იმ პირო-
ბით დაეწესება, თუ ინგლისი და
რუსეთი უზრუნველყოფენ ჩემის
ტახტის და ჩემის სახლობისა და ქო-
ნების ხელშეწყობას.

რუსეთი და სპარსეთი.

„რუს. სლოვო“-ს ატყობინებენ
პეტერბურგიდან: რუსეთის დიპლო-
მატა წრეებს მეტად აფერხებს სპარ-
სეთის ამბები. ამბობენ, რომ ამ
მოკლე ხანში კიდევ გააძლიერებენ
რუსეთის კონსულტების დამცველ
რაზმებს ჩრდილოეთ სპარსეთში.
ამბობენ აგრეთვე, რომ ლიხაოვის
მდგომარეობა მუშათა შერიკაა.

ოსმალეთი

ოსმალეთ-ბოლგარიის მოლაპარაკება.
რუსულ გაზეთებს ატყობინებენ
სტამბოლიდან: მოლაპარაკება ოსმა-
ლეთსა და ბოლგარიის შორის მალე
დამთავრდება. ამ დღეებში ხელს
მოაწერენ საბოლოო შეთანხმებას.

კრიტისის საქმე.

ოსმალეთის გარეშე საქმეთა მი-
ნისტრმა რიფაატ-ფაშამ გადაჭრით
განაცხადა ოსმალეთი ნებს არ მის-
ცემს, რომ საერთაშორისო კონ-
ფერენციამ კუნძულ კრიტისის საქ-
მე განიხილოს.

სომეხი გუბერნატორი.

ოსმალეთის მთავრობამ გადაწყვი-
ტა—ვანის ვილაეთის გუბერნატორად
სომეხი დანიშნოს.

**ოსმალეთის პარლამენტის შედ-
გენილობა.**

ოსმალეთის პარლამენტში 260
დელეგატებიან—119 ოსმალთა, 71
არაბი, 15 ალბანელი, 23 ბერძენი,
10 სომეხი, 8 ქურთი, 4 ურია, 4
ბოლგარი, 3 სერბი და 2 რუმინი.

ახალი ფრეკია.

ოსმალეთის პარლამენტში დაარს-
და ახალი ფრაქცია „უპარტო“-დ-
ე-ბუტატებისა, რომელთა რიცხვი 20
მდე აღის. ფრაქცია ზომიერ ტაქტიკ-
ას მიიღებს და აზრად აქვს ებრძო-
ლოს სეპარატისტულ მიწრაფებას.

თავისუფალ მოაზრება გაზეთი.

თავისუფალ მოაზრება პარტიამ,
ანუ სხვახედიანის დელეგატთა რაზ-
მის პარტიამ, დაიარსა საკუთარი
გაზეთი, სახელად „ოსმალ“-ი.

პარველ დამატებითი არჩევანი.

მალე სტამბოლში უნდა აირჩიონ
ახალი დელეგატები განსვენებულ რე-
სტიციის მინისტრის რევი-მეის ნა-
ცვლად, რომელიც სტამბოლის წარ-
მომადგენლად იყო არჩეული პარ-
ლამენტში. ეს იქნება პარველი დე-
მატებითი არჩევანი სტამბოლში. ამ
არჩევანს ის მნიშვნელობა ექნება,
რომ იგი გამოაჩენს, მართლა დე-
და ახალგაზდა ოსმალთა კომიტეტის
გავლენა, როგორც მისი მოწინააღ-
მდეგენი ირწმუნებიან, თუ კომიტე-
ტი წინანდებურად ძლიერია. რო-
გორც ეტყობა, თითონ კომიტეტის
არ არის დარწმუნებული თავის კან-
დიდატის გამარჯვებაში და ამიტომ
იგი თხოულობს, რომ ახალი დელე-
გატი აირჩიოს იმგვარად, რომელიც
მა, რომლებმაც წარსულ წლის შე-
მოდგომაზე აირჩიეს პარლამენტის
წევრები. კომიტეტის მოწინააღ-
მდეგენი-კი ამტკიცებენ, რომ ამო-
რჩევლები ხელახლად უნდა იქმნენ
არჩეული. პეტროპოლს, რომ და-
ვას,—მარშანდელ ამომრჩევლების
რწმუნებას დღესაც აქვს ძალა, თუ
არა,—სენატს გადასცემენ გადასაწყ-
ვეტად.

გვარდიის აჯანყება.

დღეებშიდან უკვე ვიცით, რომ
სტამბოლში აჯანყდა გვარდიის ერ-
თი ბატალიონი. ამ საქმის თაობაზე
შემდეგს ატყობინებენ „რუს. სლო-
ვო“-ს: „ილიზ-კოსკის (სულთნის სასახ-
ლე) კაზარმებში არაბეთის ზუაფე-
ბის ბატალიონმა განაცხადა: სხვა
ვილაეთებიდან მოყვანილ ახალ ჯა-
რისკაცებს არ მივიღებ ჩვენს ბა-
ტალიონში. აფიცრების დადგენა
და თხოვნა ამაო იყო. 17 მარტს
დილით ეს ბატალიონი არ გავიდა
კაზარმებიდან, როცა დაუძახეს. მე-
რე შეიარაღებული გამაყრიდა და
წინააღმდეგობის გასაწყველად დაემზა-
და. გვარდიის უფროსმა, დივიზიის
უფროსმა და სხვა უფროსებმა ბე-
ჯითად ურჩიეს დაუმორჩილებლად, მაგ-
რამ მათმა რჩევამაც ამაოა ჩაიარა.
აჯანყებული ბატალიონი უფრო
აღელდა და გაეკრძა, როდესაც
მას მიემხრნენ ალბანელი ზუაფე-
ბი. ცოტა ხნის შემდეგ რამდენიმე პო-
ლიც მოვიდა და წყრ შემოავლო
კაზარმას. თუმცა ზუაფეებმა შეიარა-
ღეს აფიცრების რჩევა და მორჩი-
ლების ნიშნად იყვირეს: „გაუმარ-
ჯოს სულთანსო“,—სამხედრო მი-
ნისტრმა მაინც გაიყვანა ისინი ილი-
ზ-კოსკის კაზარმებიდან და მათ
მაგივრად იქ მსროლელი ჯარისკა-
ცები დაინიშნა.

გალკანეთი

გერმანიის ახალი მოთხოვნა.

„ნოვ. ვრემია“-ს კორესპონდენ-
ტი იუწყება ლონდონიდან: აქ ხმა
დის, გერმანიამ მოსთხოვა რუსეთ-
ს, რომ იგი ინგლისსა და საფრან-
გეთს მოშორდეს და გერმანიის დაუა-
ხლოვდეს. გერმანიის ოფიციალური
გაზეთები გავრით ამბობენ, რომ
რუსეთმა გერმანიის ძალდატანებით
უკვე მოლაპარაკება გააპრთა ავსტ-
რიასთან. ბარონ გერნტალს იმდენ
აქვს, რომ გერმანიის ძალდატანებით
რუსეთი სერბიას ავსტრია-უნგრეთის
გავლენის სფეროში მყოფად აღიარე-
ბსო.

ავსტრია კიდევ ემზადება საომარად.

ავსტრიის ჯარი დღესაც განაგრ-
ძობს სამარად მზადებას. დიპლომა-
ტა წრეები პეტროპოლს, რომ ავს-
ტრია რუსეთისთვის ამზადებს ჯარ-
საო; ამით იგი გერმანიის ახალ მო-
თხოვნებს უკერს მხარს და თითონ
გერმანიას ანთავისუფლებს საომარს
მზადების ხარჯისგან.

რა გუზნაზეა სერბია.

19 მარტს სერბიის საერო კრება
საიდუმლო სხდომა მოახდინა. სხდო-
მა მეტად შფოთიანი იყო. დელეგატ-
ებმა გაბრაზებით უსაყვედურეს
მინისტრებს. თქვენ აშშვიდებით
ხალხს და ირწმუნებოდით, რომ დი-

დი სახელმწიფოები არ უღალატებენ
სერბიასაო, თქვენ იმათ იმდენი იყა-
ვით, ნამდვილად-კი დიდმა სახელ-
მწიფოებმა ხელი დაიბანეს სერბი-
აზე და ჩვენს საქმე სამდამოდ დაღუ-
პესო.

ხალხი უფრო და უფრო ღელდ-
და და ძლიერ ემდურის მთავრობას.
სერბიული პრესა თხოულობს, რომ
იმ დელეგატებმა, რომლებმაც არ
შეასრულეს თვითონი წმიდა მოვა-
ლები, უნდა განაცხადონ დელეგატ-
ების თანამდებობაზე.

„ნაშა გაზეთი“-ს კორესპონდენ-
ტი ამფიტეატროვი იუწყება ბელ-
გრადიდან: „ხალხი დინჯადა, მაგ-
რამ ძლიერ აღშფოთებულია რუსე-
თის პოლიტიკის წინააღმდეგ. იზ-
ვოლსკი და სერბეცემა (რუსეთის
ფლიჩა სერბიაში) დიდს ხნით დაამ-
ხეს რუსეთის გავლენა სერბიაში“.

სერბიის ჯარში, მორავიის დივი-
ზიაში აღმოაჩინეს სამხედრო შეთქ-
მულობა. ნიშა, კრეგევცა და
კრუშედოში მრავალი აფიცრი
დაატუსაღეს. შეთქმული აფიცრები
მოითხოვეს, რომ მეფე პეტრე ტახ-
ტიდან გადადგეს და მის მაგივრად
ბატონიშვილი ალექსანდრე გამოც-
ხადდეს მეფედ. გარშის ცხენოსან
პოლკის ყველა აფიცრი პოლკის
უფროსითურთ სამსახურიდან გა-
დადგა.

სერბიის საერო კრების დელეგატ-
თა ჯგუფმა პეტრია შეიტანა,
რომ სატახტო ქალაქი ბელგრადი-
დან ნიშაში გადავიტანათო.
ასეთმა განზრახვამ ძლიერ გააბ-
რაზა ავსტრიული პრესა გაზეთები
აცხადებენ, რომ ბოლგარია წინა-
აღმდეგობას გაუწევს ამ განზრახვის
განხორციელებას, რადგან ქ. ნიშა
ბოლგარიის საზღვარს ახლო მდებარე-
ობსო.

სერბიის საერო კრების თავმჯდო-
მარეს მრავალი თანაგრძნობის დე-
პუტე მოსდის რუსეთიდან.

ერთ სერბიულ დიპლომატს სტამ-
ბოლში უთქვამს „ნოვ. ვრემია“-ს
კორესპონდენტისთვის: „ესა სერ-
ბები იძულებულნი არიან ავსტრიის
დაუშვებლობა და იქნება ამ სა-
ხელმწიფოსგან მეტი სარგებლობა
და ხიფათი ნახონ, ვიდრე რუსეთისა-
გან, რომელიც ცალკე ზნეობრივ
დახმარებას უწევდა სერბიას; ამი-
ტომ ამას იქით სერბიის ძველი მე-
გობობა რუსეთთან მთლად მოის-
პობოა.

ჩერნოგორია არა სთნხმდება ანექსიას.

ჩერნოგორიის მთავრება არ დას-
თანხმდა ბოსნია-ჰერცეგოვინას ანე-
ქსიას; ამას იქით მთავარი ნიკოლო-
ზი თავის თავზე ჰკისრულობს სერბ-
თა საზოგადო ინტერესების მოსარჩე-
ვობას.

სერბებს იმედი აქვთ, რომ ჩერ-
ნოგორიის უარი ინექსიას აჯანყე-
ბას გამოიწვევს და იქნება მალე
პარტიზანული ომი დაიწყოსო.

ავსტრია კონტრიბუციას თხოულობდა.

ჩეხური გაზეთები ირწმუნებიან,
რომ ავსტრიის გარეშე საქმეთა მი-
ნისტრი ბარონი ერენტალ სერბო-
ისგან 20 მილიონ ფრანკს თხოუ-
ლობდა მობილიზაციის ხარჯის საზ-
ღაურად, მაგრამ ინგლისმა გადაჭ-
რით გამოაცხადა, რომ ეგ მოთხო-
ვნა ყოველ შემთხვევაში უარყოფილია, და
ბარონ ერენტალმა ხელი აიღო
თავის განზრახვაზე.

ხმა იზვოლსკის გადაგზავნაზე.

გერმანული გაზეთებიც იუწყები-
ან, რომ რუსეთის გარეშე საქმეთა
მინისტრი იზვოლსკი თანამდებობი-
დან გადადგება და მის ნაცვლად
დაინიშნება თავადი ენგლიჩევი,
რომელიც ამ ეამდ რუსეთის სამხე-
დრო ავენტადა ბერლინიში.

გერმანიის უსტიმაცია.

უსტიმაციის გაზეთები ირწმუნე-
ბიან, გერმანიის უსტიმაციუში, რომ
მელიც მან რუსეთს წარუდგინა,
სხვათა შორის ეწერა, რუსეთმა ისიც
უნდა დაფასოს, რომ გერმანიამ და
ავსტრიამ არ ისარგებლეს რუსეთის
დიდის გაკრევებით და უძღურებო-
ბო.

ერენტალი და ბიულგოვი.

პარიზში ხმა გავრცელდა, რომ
ავსტრიის გარეშე საქმეთა მინისტრი

ბარონი ერენტალი და გერმანიის
საიმპერია კანცლერი ბიულგოვი მა-
ლე ერთად წავლენ პეტერბურგში.

ერენტალის წინააღმდეგა.

ვენის დიპლომატთა წრეებში ირ-
წმუნებიან, რომ ბარონ ერენტალი
წინააღმდეგა მისი რუსეთის გარეშე
საქმეთა მინისტრის იზვოლსკის: ბა-
ლკანეთში იმართად განვასაღეროთ
გავლენის სფერები, რომ ბოლგარია
რუსეთის გავლენის სფეროში იყოს,
სერბია—ავსტრიისაში.

**ავსტრია-სერბიის შეთანხმების
პროექტი.**

ავსტრიის დიპლომატია ამ ეამდ
საქმაროდ ამზადებს პროექტს საგან-
გებო საიდუმლო შეთანხმებისა ავს-
ტრიასა და სერბიას შორის. ამ შე-
თანხმების უმთავრესი მუხლები შემე-
დგე იქნება: სერბია მოკლავ: 1.
იმართი სამხედრო პირობა შეკრას
ავსტრიასთან. როგორც იყო და-
დებული მითან ობრენოვიჩის დროს;
2. სერბია ამას იქით აღარ შეკრავს
არავითარ პირობას სხვა სახელმწი-
ფოებთან ავსტრიის დაუკითხავად.

ერენტალის ქება.

ავსტრიული გაზეთებიც ცამდე აქე-
ბენ ბარონ ერენტალის დიპლომა-
ტიურ ნიჭსა და გამჭრიახობას, რომ-
ის შემწეობით მან ავსტრიის სი-
ხლის დაუღერვლად გაამარჯვებია
და მისი გავლენა ევროპასა და ბალ-
კანეთში გააძლიერა. გაზეთები ქე-
ბით ისხნიებენ გერმანიის ბეჯით
დახმარებასაც.

ავსტრიისა და რუმინიის კავშირი

რუმინული გაზ. „დომინიკეტ“-
ი ირწმუნებს, რომ ავსტრიისა და რუ-
მინიის შორის საიდუმლო სამხედრო
პირობაა დადებული, რომ ომის
დროს რუმინიამ ავსტრიის მხარე
უნდა დაიჭიროსო. ესეთივე ცნობა
იყო დაბეჭდილი მეორე რუმინულ
გაზ. „დომინიკეტ“-შიც.

პაბარა უფლები

მიტრალა მფირალს
იგლოვე, მპო, იგლოვე,
ღვარე მარად-ეამ ცრემლები:
შენ ამათ გავიწმდებიან
ჩვენში თავყანისმცემლები!..
გიკითხვენ, მოგისხნიებენ,
სუფრუხე მოიგონები,
პარანსხე დავასკუებენ,
კრიტიკოსს მოეწონები!..
ბიორის, პარათაშვილსა
და რუსთველს გათხნიებენ;
ბილიოს გვირად ვაგდინდ,
მასთანვე დავაფხებენ!..
იგლოვე!—შენი მისია
ცრემლების საყაროშია:
შთაბედილებას მოახდენ
ნერვებით აშლილ დროში!..
განა არ ვიცი, რომ ჩემში
ბეგრის რამ სტირალია?—
მაგრამ ეგ შენი ცრემლი-მუხა
მომავლთანაც მწყალია!..
აქ იწყებს, აქვე თავდება
უიმედობის მღერალი!
და მიკიცხვს, კლამს ვით იღებს
შენებრ კულ-მოკლე მწყალი!..
ვინც ატყობს სწულთა მაჯასა,
ტანჯულითა გულის-ძეგრასა,
ის იქვე ამოკითხავს
მომავალ ბედის-წყრასა!..
ბეგრის მინახავს შეი დღე,
და ბეგრისა კიდევ მოველი,
მაგრამ მშაშ ტბილი მუბადი,
მით მივიწყდება ყოველი!..
ჩემს ნაღვლს ეშუქოსნება
მუბადი იმედოვნება
მით გადმოლახავს კვლავაცა
აწყობს ხრიკი კლდევანი!
შენ მხოლოდ შენსა გაუწევრეტ
გულის ქმუნვარ ხაზებს!
და ბოლავ გუგებრდა
რალდ ბუნდობან ფრახებსა!
ბოლავ მოგინას მკვერობად,
წყლულის მალა-არ—ცრემლები!..
სცდები! და შენთან ცდებიან
შენი თავყანისმცემლები!..
დ. თამაშვილი.

დავად თუ არა გასაფხული, ამომადვად-
რავა, სიგლოვე და საქმანობა დაე-
ტოა ეველავრეს. საზოგადოების მო-
წინავე ნაწილამ რევოლუციონერ
თავი დააღწია და სასარგებლო საქმე-
ებზე იწყო ზრუნვა. ასეთ სასარგებლო
საქმედებებში მთელი რაზმისთვის პო-
ტენციალს დაარსება უნდა ჩათვალოს.
მოგვსენებთ, ასეთი უფრ-ვაგებუდა
მსახე, როგორც არის რაჯა სწავლა-
განათლების მხარე, არა მგონია ბევრი
იყოს. მთელ რაჯაში არ მოაბოვება
არ თუ საშუალო, სამოქალაქო სასწავ-
ლებლები. ხანა ხანა დროდნად არსე-
ბის კეთი ნორმალური სასწავლებელი,
რომელიც, რა თქმა უნდა, ვერ აკმა-
ყოფილებს საზოგადოების მოთხოვნილე-
ბას. ბევრი სწავლის მოსურნე ახალ-
გაზრდა გარდა რჩება სასწავლებელში
ადგილის უქონლობის გამო. საშუალო
რჩევი რომ ავიდოთ, რაჯის მასწავ-
ლაში პოტენციალი ძალიან იქნება წერ-
კითხვას მცოდნე. ვინ ახრუნებს ამ
საკანზე, თუ არ ისევ საზოგადოება, და
აი მართლაც, ამ უკანასკნელ ხანებში
ძალიან ეტოება საზოგადოებას მეც-
ნიკობა. ეველამ შეიკნა, რომ ხსნა
და შევლა სწავლა-განათლებაში. მას
შეუძლიან გაფრთხილ ცრუმთარქმეო-
ბის ბურჟუა და დაყენის საღისე წინ-
ასკულებას გზაზე.

ამას წინააღმდეგ კრება ონის სა-
კრებულოს დარბაზში მომავალ პო-
ტენციალს განხილვის შესახებ. კრებას
საზოგადოებას შემადგ დაესწრა. მე-
რე კამათის შემდეგ აირჩიეს კამათია,
რომელსაც დაეწეა მომავალ სასწავ-
ლებლის გეგმის შემუშავება. ამით და-
მოყვრდა კრება; მომავალში განხილთ რა
იქნება. აქვე უნდა ადგინდნოთ, რომ
კამათის ზოგადი წერება მეტად
შეუთადა კრებთან საქმეს და იმე-
დად დროზე შეასრულდნენ დავაფ-
ხულებს.

ამ მოკლე ხანში ერთი საზარელი
ამბავი მოხდა ონის მასალაზე: ქუ-
თაისდან მომავალ მუერმეს, რომელ-
საც მოქმედ საქონელი, დავა კლდე-
დან დაშეშული ქვ და იქვე გამოა-
საღმა წუთი-სოფელს. თუბრადმიც
მოხდა ერთი უბედურება. კლდის ძირში
ხანძარს სწავლა ორი გლეხი. შეგრდა
ჩამოწვა უზარ-მასარა სკევი და ორი-
გვანი ამსხვერპლა. სანგრძლივო ძეხის
შემდეგ, ძვავს აბოგეს დასოგაღია.

შაშა.

მხილველ პალთა

საზოგადოებაში.

22 მარტს პ-ნმა ტოტომანცმა და-
სრულა ლექცია კოპერნიკების შე-
სახებ. შანაარს ამ ლექციისას არ
გაღმტვერთ, რადგან ამ საკანზე არ
ერთი წერილი უოფილა დასტამბული
ჩემის ცხეთში. ადნაშაველ მოხლოდ,
რომ ტოტომანც დარწმუნებულია,
კოპერნიკული მოძრაობა დღითა-
დღე გრძელდება როგორც აღმოსავ-
ლეთ და დასავლეთ ქვეყნებში, ისე
რუსეთში. ეველსე უფრო რუსეთში
სამეურნეო კოპერნიკული საზოგადო-
ებაში ანსდება მომეტებულ ნაწილად
სოფლებში დაეს გვიანდ ერთ ახალ
ჯგუფს ამსახვებებზე მოკლედმარკო
მეთხველს.

ამ ბოლო დროს გერმელად შე-
დგულ ქალთა საზოგადოებაში ან დი-
გებია. სამშობლო ამ საზოგადოებაში
არის ამერკა. მალე გავრცელდა იგი
ევროპაში დაეს ქალქებში და ამ მო-
კლე ხანში ამ საზოგადოებაში წარ-
მომადგენლები საერთაშორისო კონ-
გრესივ კი მასად.

მერე რაში გამოიხატება ამ საზო-
გადოებაში მოქმედება? საზოგადოებში
წარმომადგ საქმედ-მოქმედო საზოგა-
დოებაში მაგერ. ეველამ წერა სა-
ზოგადოებისა ეადულობს ეველდგარ
საზოგადოების, ტანისმის, აველდგობას
მარტო ამ მადაზოებში, სადგე შეუკო-
ნად გუგრებთან თავთან მოსამსახურეებს,
სადგე შინათლად სწარმოებს ევტო-
ბა და სადგე დაეს პოტენციალს არ დე-
ბენ. მუდგულ ქალბის საზოგადოებში
დიად გავლენა მომავა არა მარტო გა-
კრებზე, თვით შეუარაველებზეც კი.
საზოგადოება ანსდება: უფრესე ჩემს
წერებს ავადან ესა თუ ის ნოთი ამ
და ამ მადაზოებში, ესა და ამ ფაბრიკის

ნაწარმოებში წერა წერა საზოგადოების
საზოგადოების ამ დავალებებს და
ვაი ამ მადაზოებში წერა წერა
მოთხოვრება: ევტობა კლდულობს და
მალე მადაზო კოტრდება.

საზოგადო, ამ მარტო საზოგადო-
ებებს დიდი გავლენა მოუშეგებიათ გა-
კრება-მრეწველობაში და მუშათა და მო-
სამსახურეთა ეოფა-ცხოვრების გასაუმე-
ჯობესებლად და თვით გასასული საზო-
ნლას თვისების გასაგარებლად. ეს სა-
ზოგადოებაში ერთმანეთს დაუკავშირ-
დნენ და ესადა მათ სხვა ქალაქებისა
და ერების ევტობა-მრეწველობაზედაც
აქეთ გავლენა. ვსთქვით იტადუელი
ან ინგლისელი ქალბი, წერა საზოგა-
დოებისა, მადან შარბიში საგვარდო,
თან აქვს შარბიელ შეიდეგ ქალთა
საზოგადოების მადაზოების სია და მა-
რტო ამ მადაზოებში ევტობას და იმ
მარტო ამ ფაბრიკის ნაწარმოებს, რა-
მელიც სიაში მასწავლებულია. კ-როი.

რუსეთი

„მეცადარ ქალაქის“ პოემა. რ-
გორე პოეტიველში იდინ, მოგვარდნა
გავრცელა მეკულ ანამი „მეცადარი ქა-
ლაქი“ დამოაჩინა. ქალაქი ხელ ქმით
ყოფილა დავიწმდო. კოლდეს პეტერ-
ბურგში გაბეჭდვანია 30 ყუთი სხვა და
სხვა ნოთი. აბრდის პირველ რიცხვ-
ში, რეგორც გაზ. „რუსხე ხელდა“-
ბეგია, ქ. შარბ-ბეგია (ქმით სახელი

სტამბა „სინათლე“, დიდი ვანკის ქუჩა, № 12, რედაქტორ-გამომცემელი მ. ს. აბულაძე.